

„A Szegedi Tudományegyetem quadruplehelix modell alapú gazdasági- és társadalmi pozicionálása, a tudástranszfer gyakorlatának kialakítása Hódmezővásárhely-Szeged kiemelt növekedési zónában” c. projekt keretében valósul meg

AGRÁRIUM vs BIOÜZEMANYAGOK. VERSENY VAGY PARTNERSÉG?

Dr. Rákhely Gábor
SZTE TTIK Biotechnológiai Tanszék
Környezettudományi és Műszaki Intézet

„Agrárinnováció a gyakorlatban”
Hódmezővásárhely, 2015. 10.27.

TÁMOP-4.2.1.C-14/1/KONV-2015-0013 projekt

SZÉCHENYI 2020

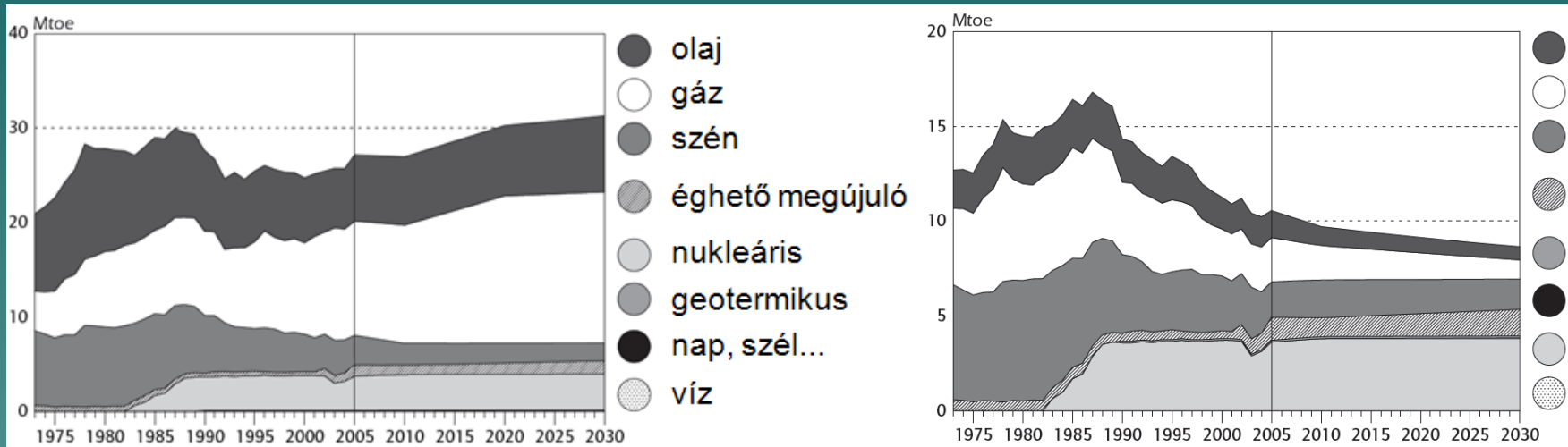
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Magyarországi energiakép

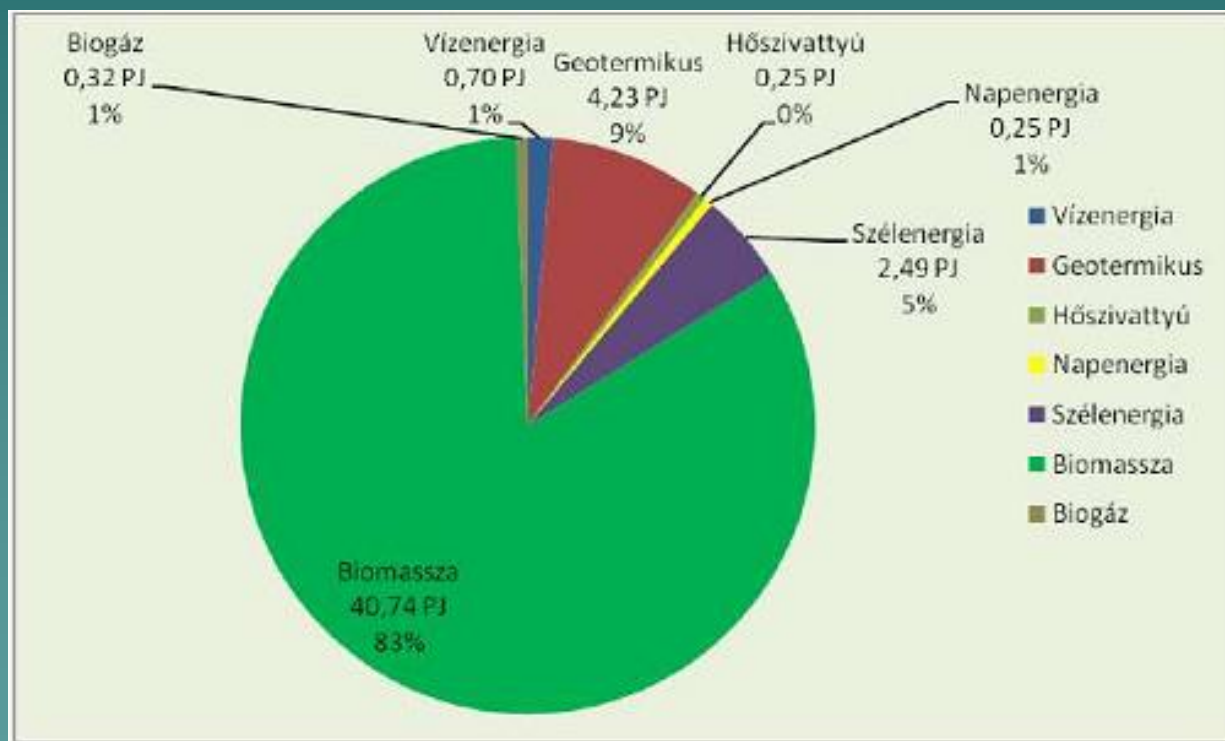

A magyarországi energiaellátás alakulása 1973 – 2030 között.

A magyarországi energiatermelés alakulása 1973 – 2030 között.

(IEA, Energy Policies of IEA Countries, Hungary, 2007)

Villamos energia és hűtés-fűtés szektorokban felhasznált megújuló energiahordozók megoszlása 2010-ben

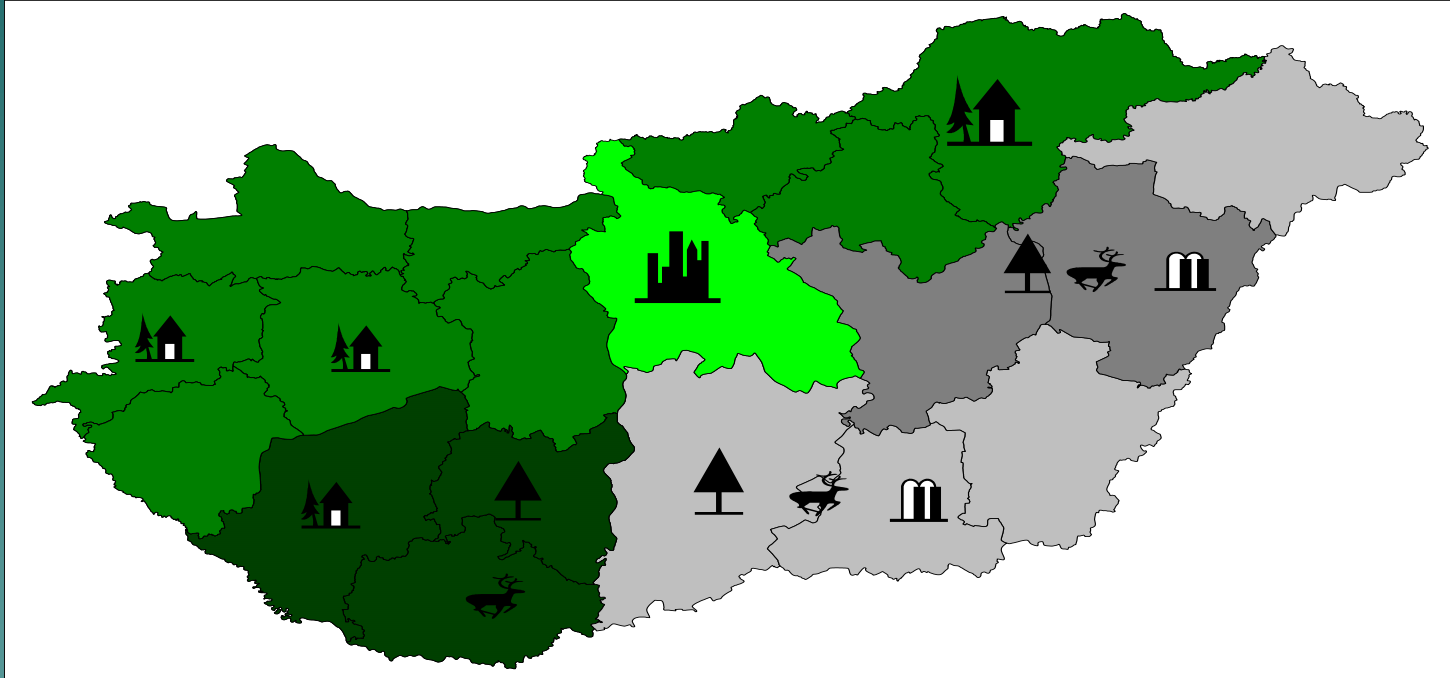
MEGÚJULÓ ALTERNATÍV ENERGIAFORRÁSOK, ENERGIAHORDOZÓK

- Nap
- Szél
- Nukleáris - hasadási, fúziós (Cadarache, 2040)
- geotermális
- víz

Biohidrogén
biogáz

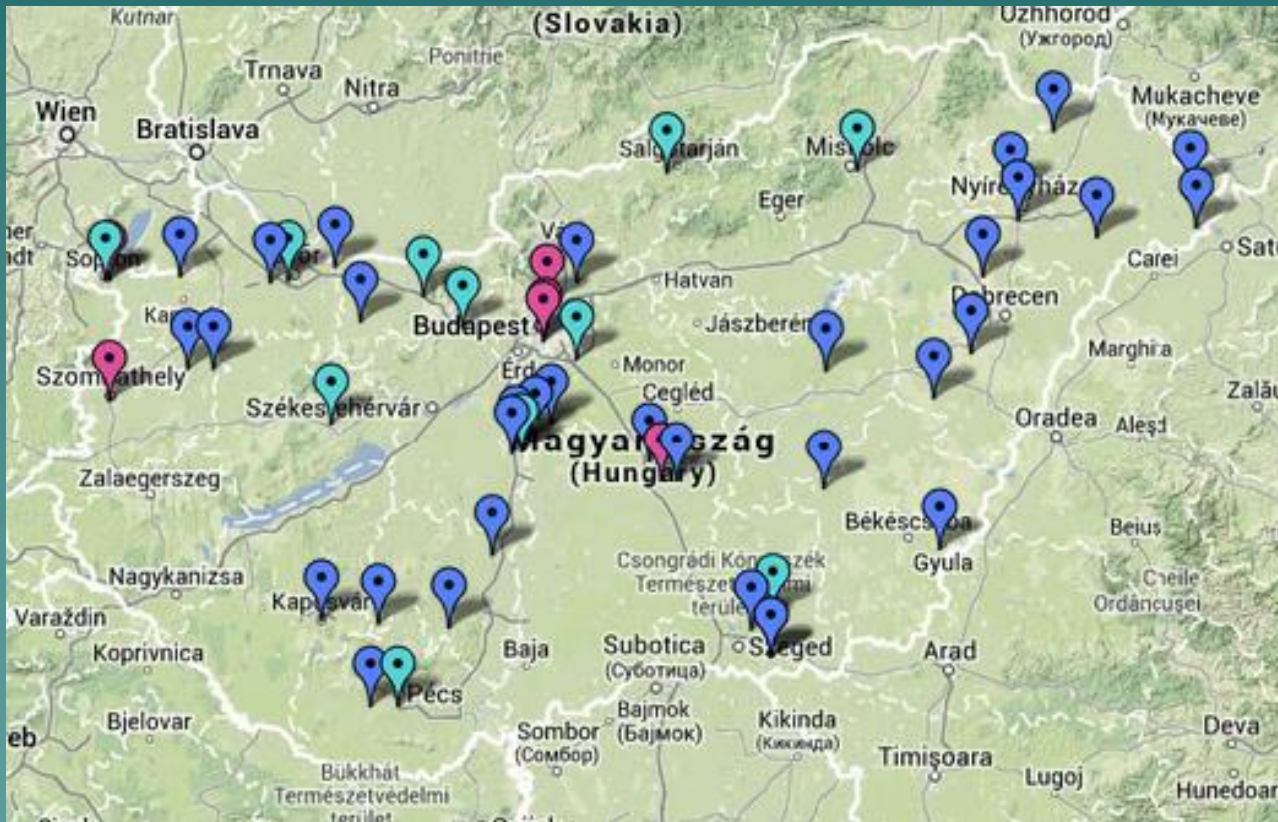
Bioetanol, biometanol,
Biodízel stb.

A "bioenergia" megoszlása Magyarországon

Forestry Agriculture Animals Food/Feed Communal

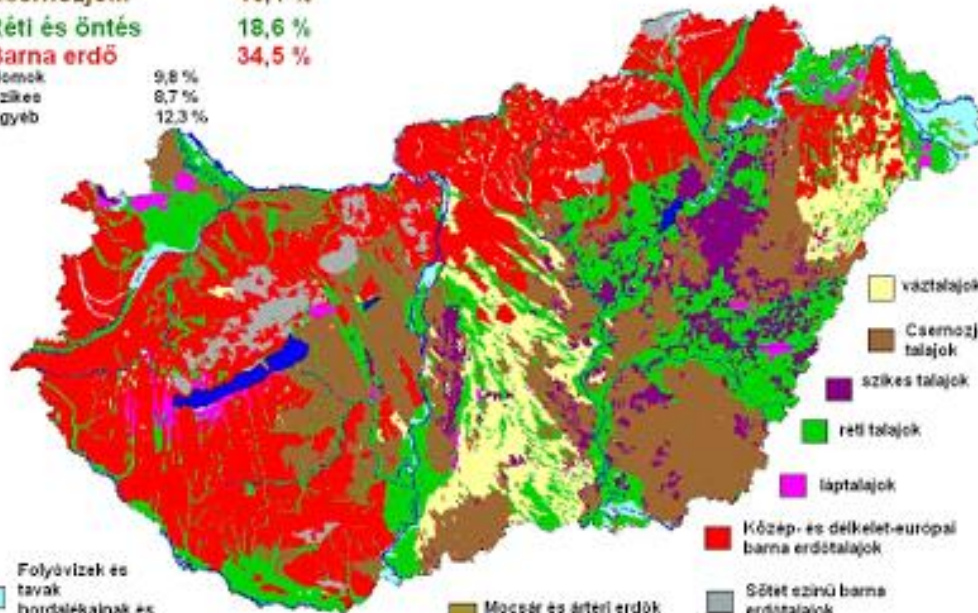
Biogáz üzemek Magyarországon

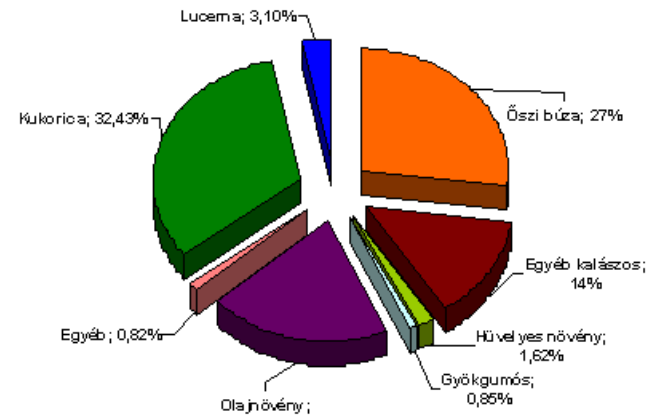
Földterületek, termesztett növények

4,5 millió ha szántó megoszlása

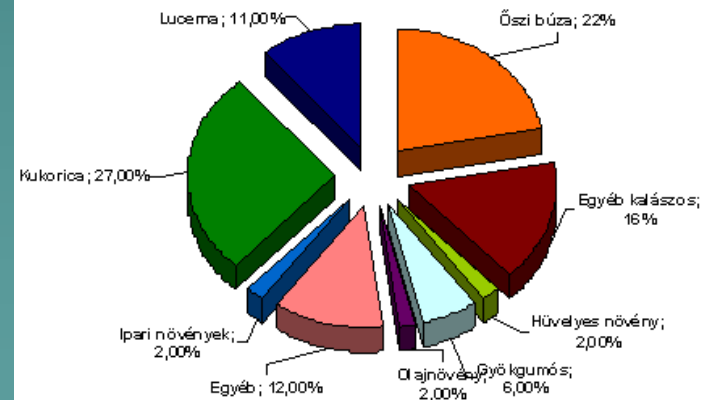
Csernozjom	16,1 %
Réti és öntés	18,6 %
Barna erdő	34,5 %
Homok	9,8 %
Szikes	8,7 %
Egyéb	12,3 %

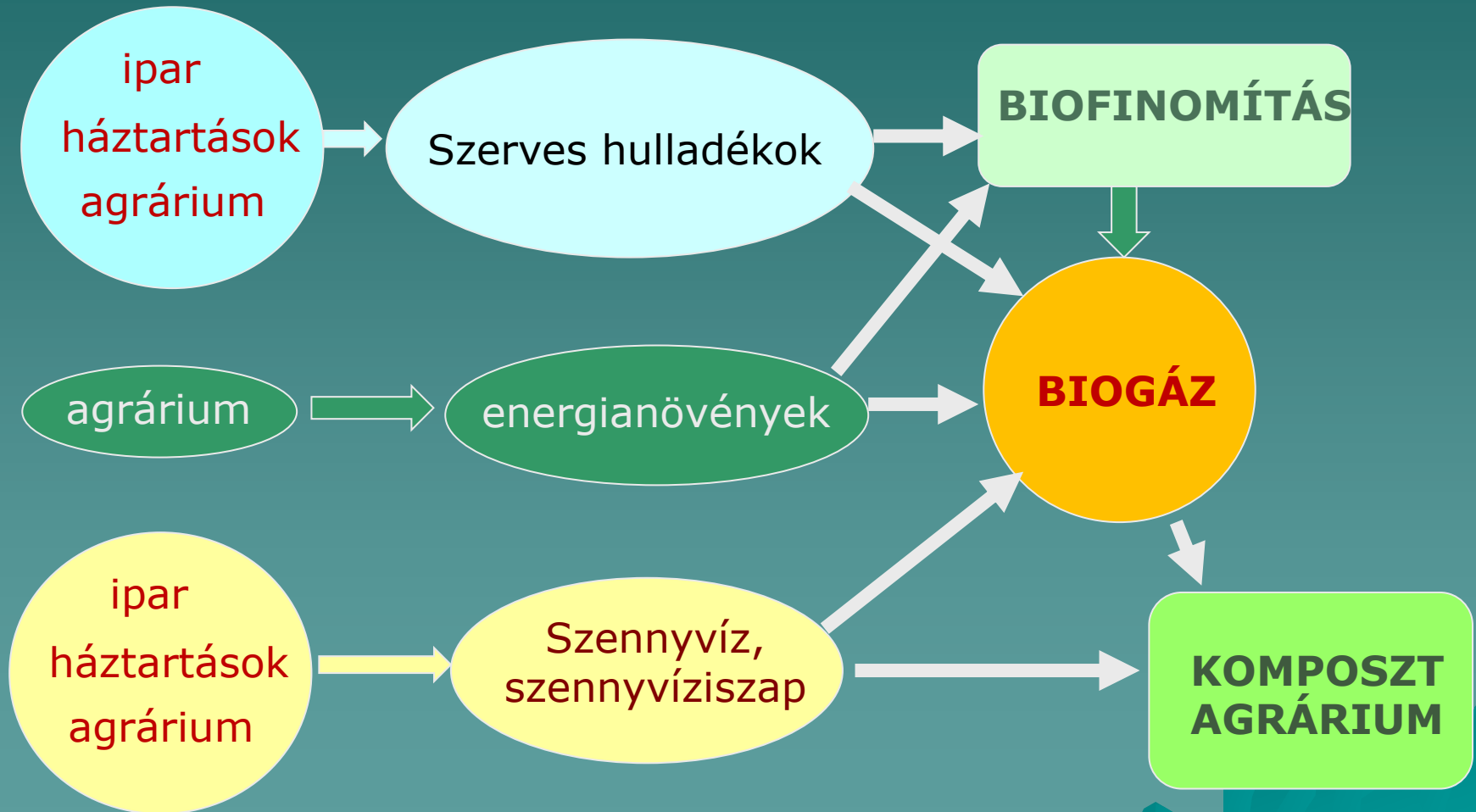
Napjainkban

Korábban

Biogáz szubsztrátok

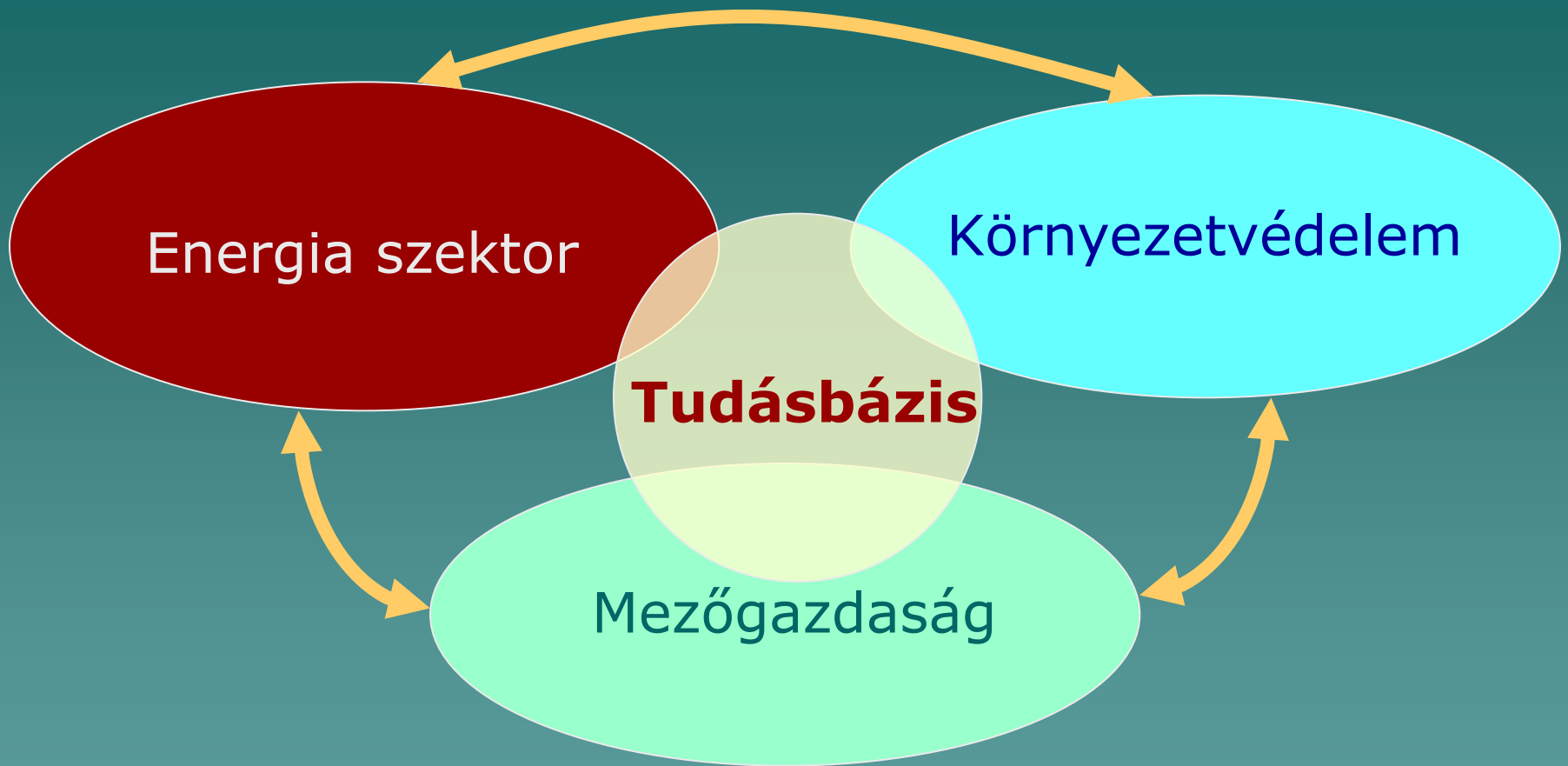

Biogáz szubsztrátok

1. táblázat: A fontosabb biogáz alapanyagok (szubsztrátok) és a belőlük nyerhető biogáz, ill. metán mennyisége (Forrás: Hajdú, 2009)

Sor-szám	Alapanyag szubsztrát	Szárazanyag-tartalom (%)	Biogázhozam (m ³ /t)	Metán (CH ₄) tartalom (%)
I.	<u>Állati trágyák</u>			
1.	Marhatrágya	25-30	40-50	60
2.	Sertés trágya	20-25	50-60	60
3.	Baromfi trágya	30-35	70-90	60
4.	Marha hígtrágya	8-11	20-30	60
5.	Sertés hígtrágya	7-8	20-35	60-70
II.	<u>Szántóföldi növények</u>			
1.	Silókukorica	20-35	170-200	50-55
2.	Kalászos teljesnövény	30-35	170-220	55
3.	Cukorrépa	23-25	170-180	53-54
4.	Répa levél	16-18	70-80	54-55
5.	Fűszénáz	25-50	170-200	54-55
III.	<u>Élelmiszeripari melléktermék</u>			
1.	Melasz	80-90	290-340	70-75
2.	Szőlőtörköly	40-50	250-270	65-70
3.	Gyümölcstörköly	25-45	250-280	65-70
4.	Sörtörköly	20-25	100-130	59-60
5.	Gabona szeszmoslék	6-8	30-50	58-65
IV.	<u>Kommunális hulladék</u>			
1.	Konyhai élelmiszer-hulladék	9-37	50-480	45-61
2.	Szennyvíziszap	5-24	35-280	60-72
3.	Zöldkaszálék	10-12	150-200	55-65

STRUKTÚRA, ÖSSZEFÜGGÉSEK

MEGÚJULÓ ENERGIA

FUTÓ FŐBB ROJEKTEK

- hidrogén anyagcsere prokarióta szervezetekben, alap és alkalmazott kutatás
- biogáz termelés elméleti és gyakorlati vonatkozásai
- veszélyes anyagok biológiai ártalmatlanítása,
- a biodegradációs mechanizmusok molekuláris vizsgálata
- Biokontrol készítmények az agrárium, élelmiszeripar számára, fágterápia

SÖTÉT FERMENTÁCIÓ

SZUBSZTRÁT

*Caldicellulosiruptor
saccharolyticus*

*Thermococcus
litoralis*

poliszaharid

fehérje, peptid

Energia növények,
poliszaharid hulladékok

polimer bontás egységekre

cukor

aminosav

Állati hulladékok

biohidrogén

biogáz

bioetanol

.....

SÖTÉT FERMENTÁCIÓ I.

Caldicellulosiruptor saccharolyticus

Gram pozitív termofil baktérium
hidrogén fejlesztő és cellulóz bontó
genom kész

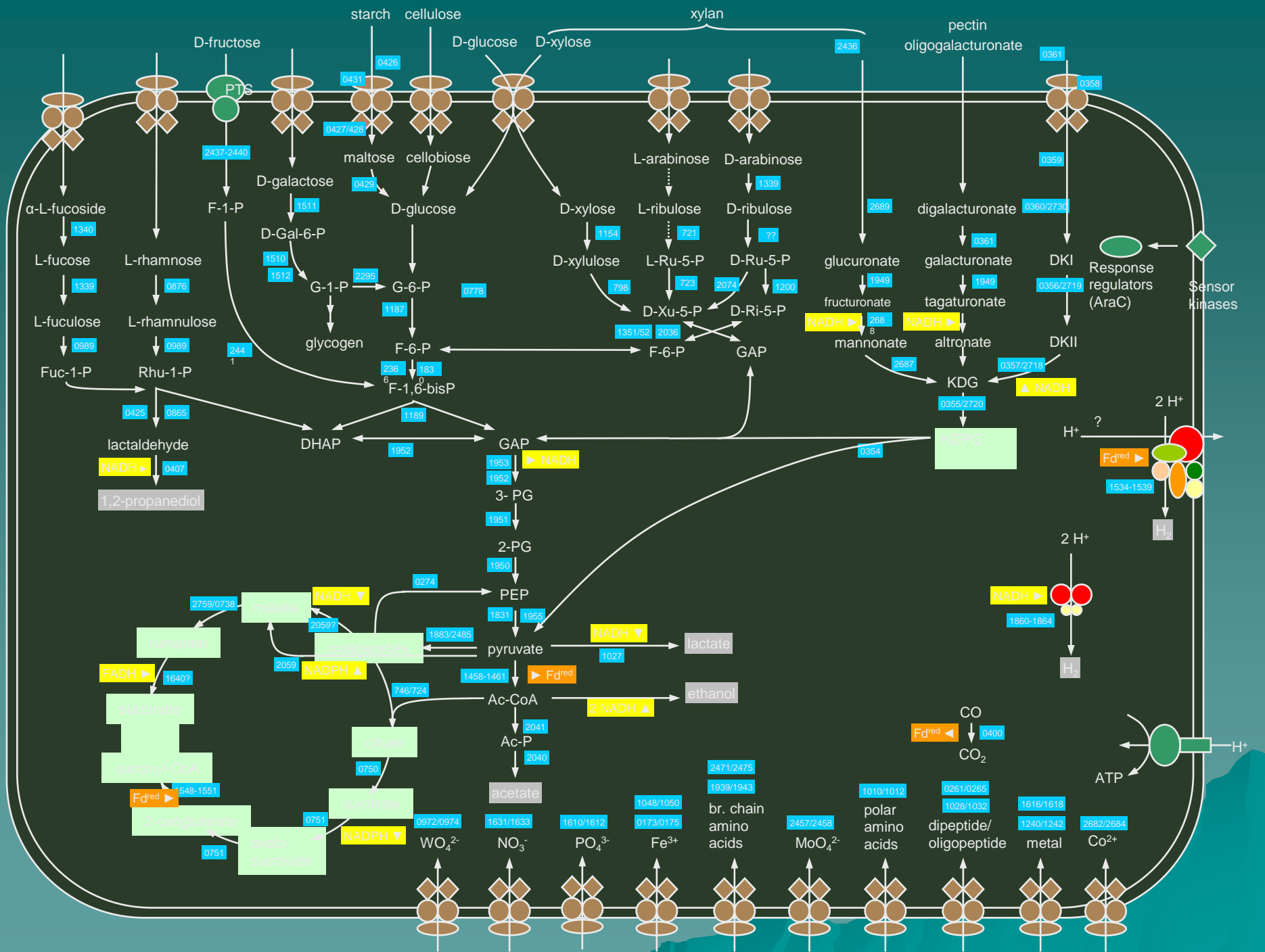
Alkalmazások:

termofil biogáz projektben, mint intenzifikáló törzs

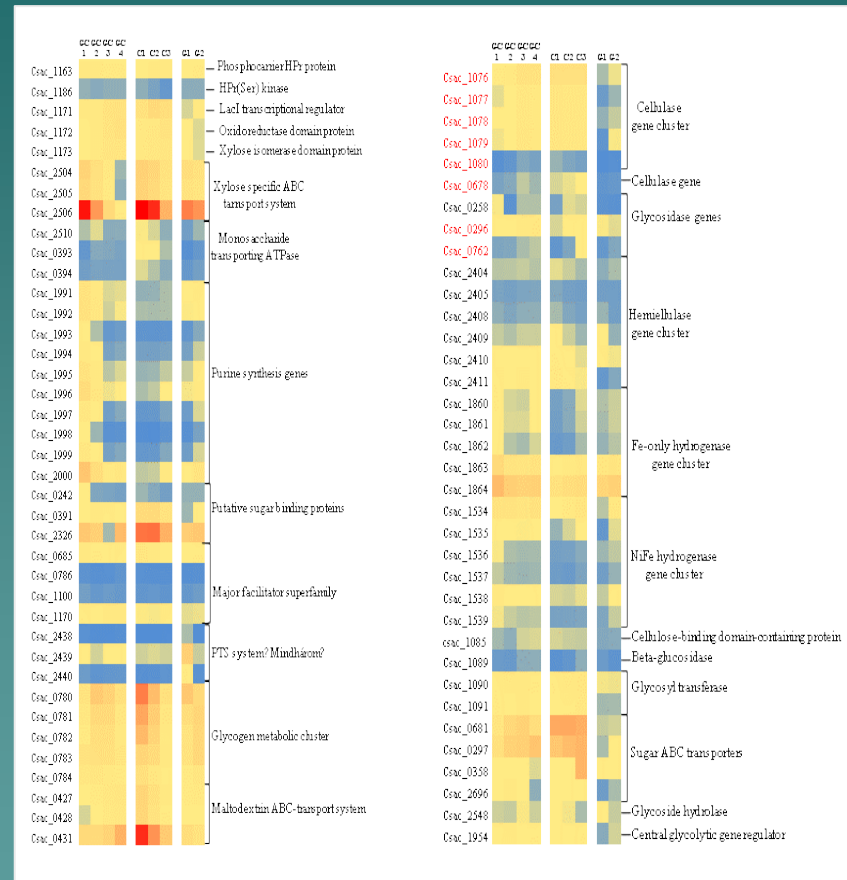
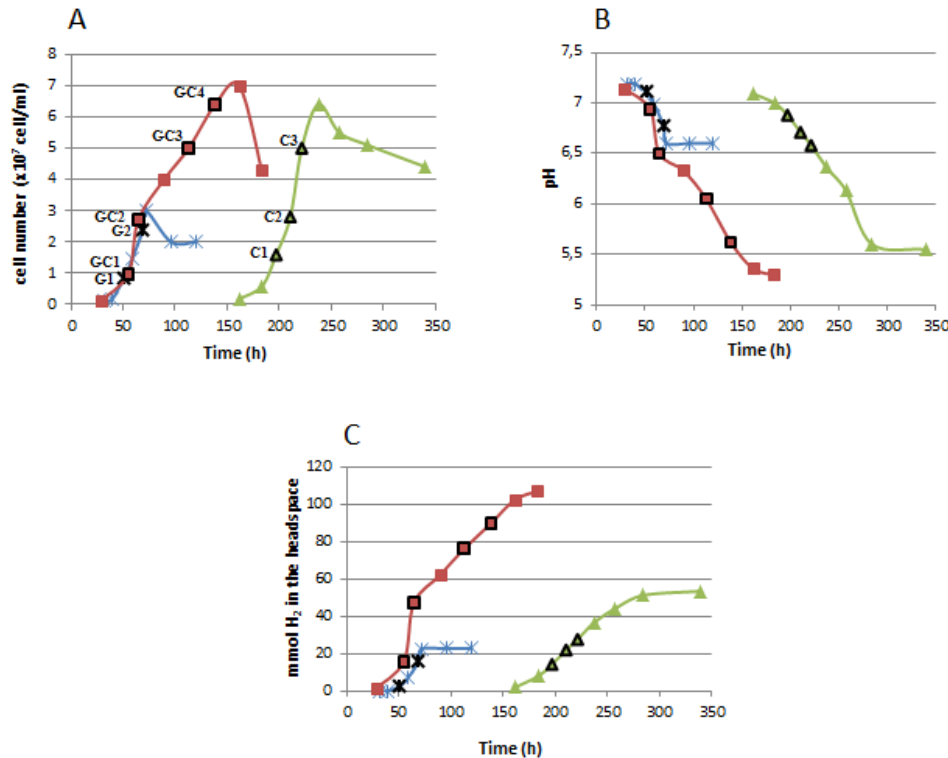
HYVOLUTION (EU FP6)

ígéretes jelölt sötét fermentatációhoz
legalább két hidrogenáza van:
egy csak Fe és egy NiFe hidrogenáz
cél: jobb törzs

eszköztár: genetikai rendszer
NiFe hidrogenáz negatív törzs

Cellulózból hidrogén

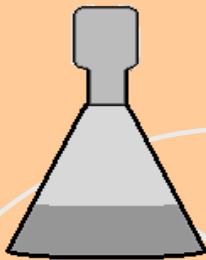

SÖTÉT FERMENTÁCIÓ II.

Thermococcus litoralis

I. keratintartalmú
hulladék
biológiai bontása

*Bacillus
licheniformis*

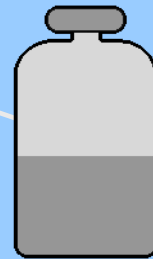
oldott keratin

biomassza

keratintartalmú
hulladék

II. hidrogéntermelés

*Thermococcus
litoralis*

biomassza

H₂, CO₂

III. gáztisztítás

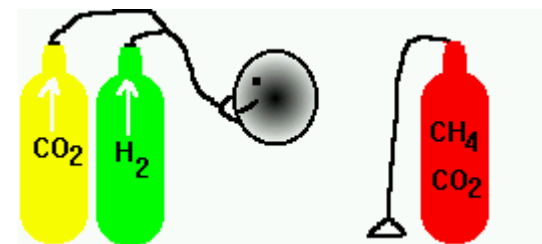
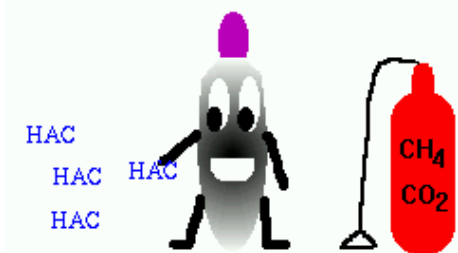
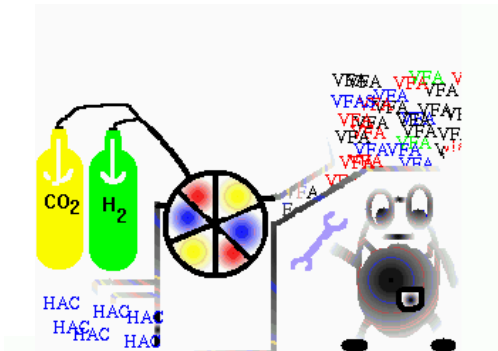
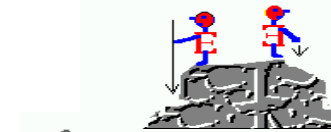
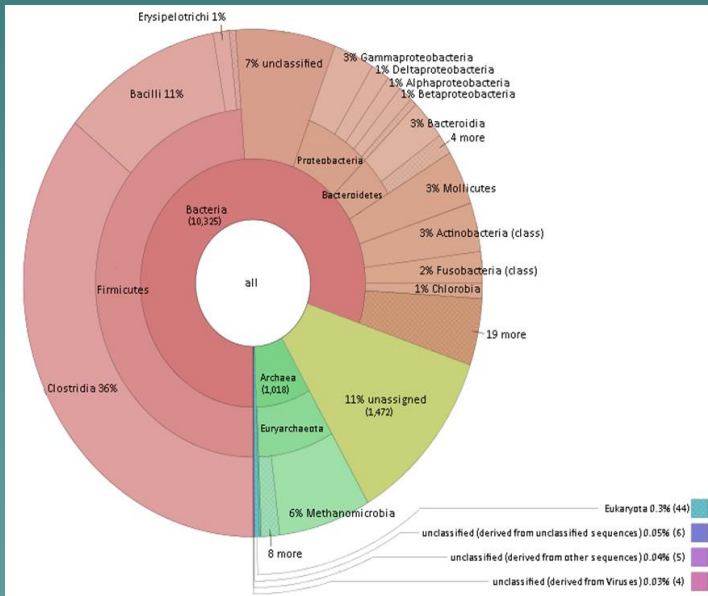
H₂

CO₂

Kutatás - BIOGÁZ

- Intenzifikálás
- Integráció
- Új szubsztrátok, biomassa, hulladék
- Folyamatmonitorozás, tervezés

Folyamatos üzemű biogáz fermentorok

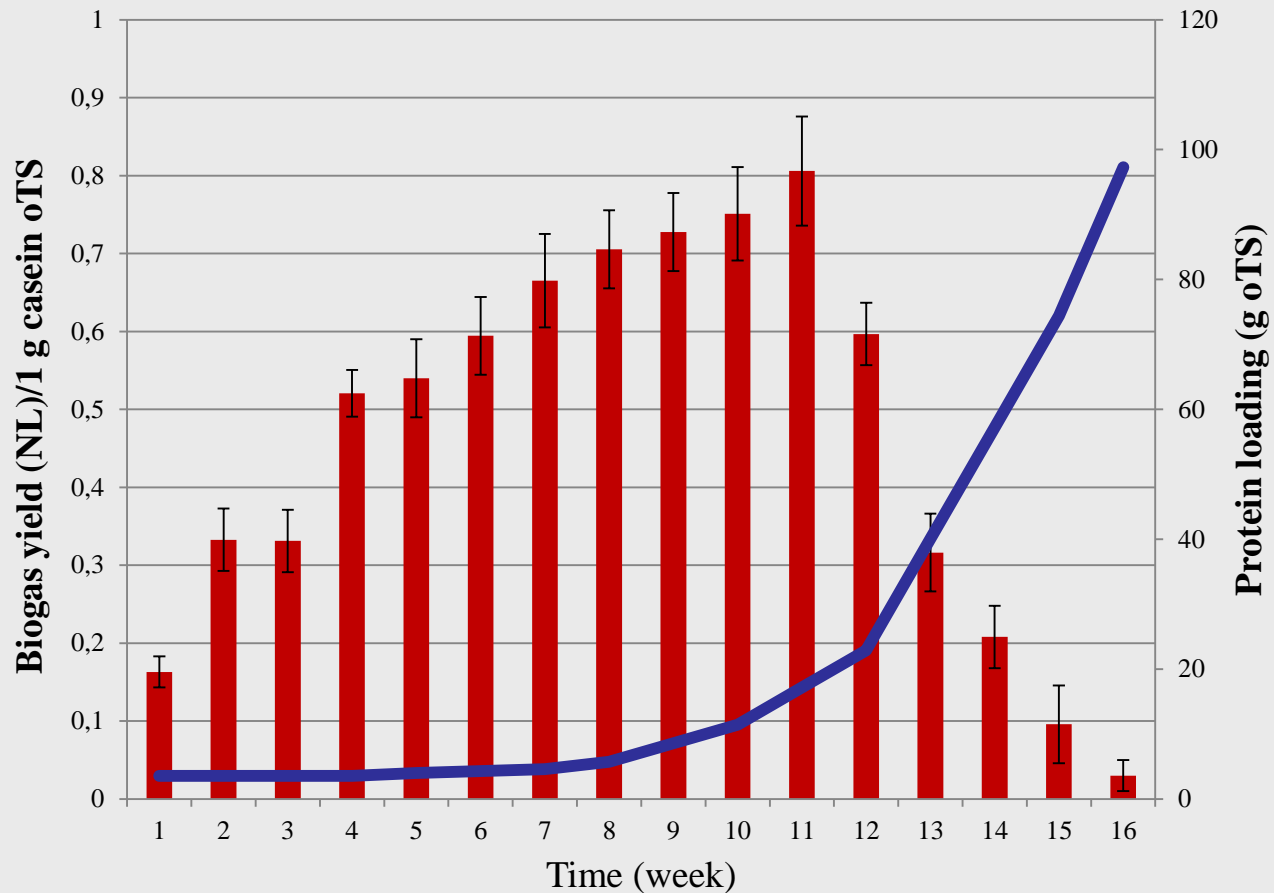

Unortodox szubsztrátok

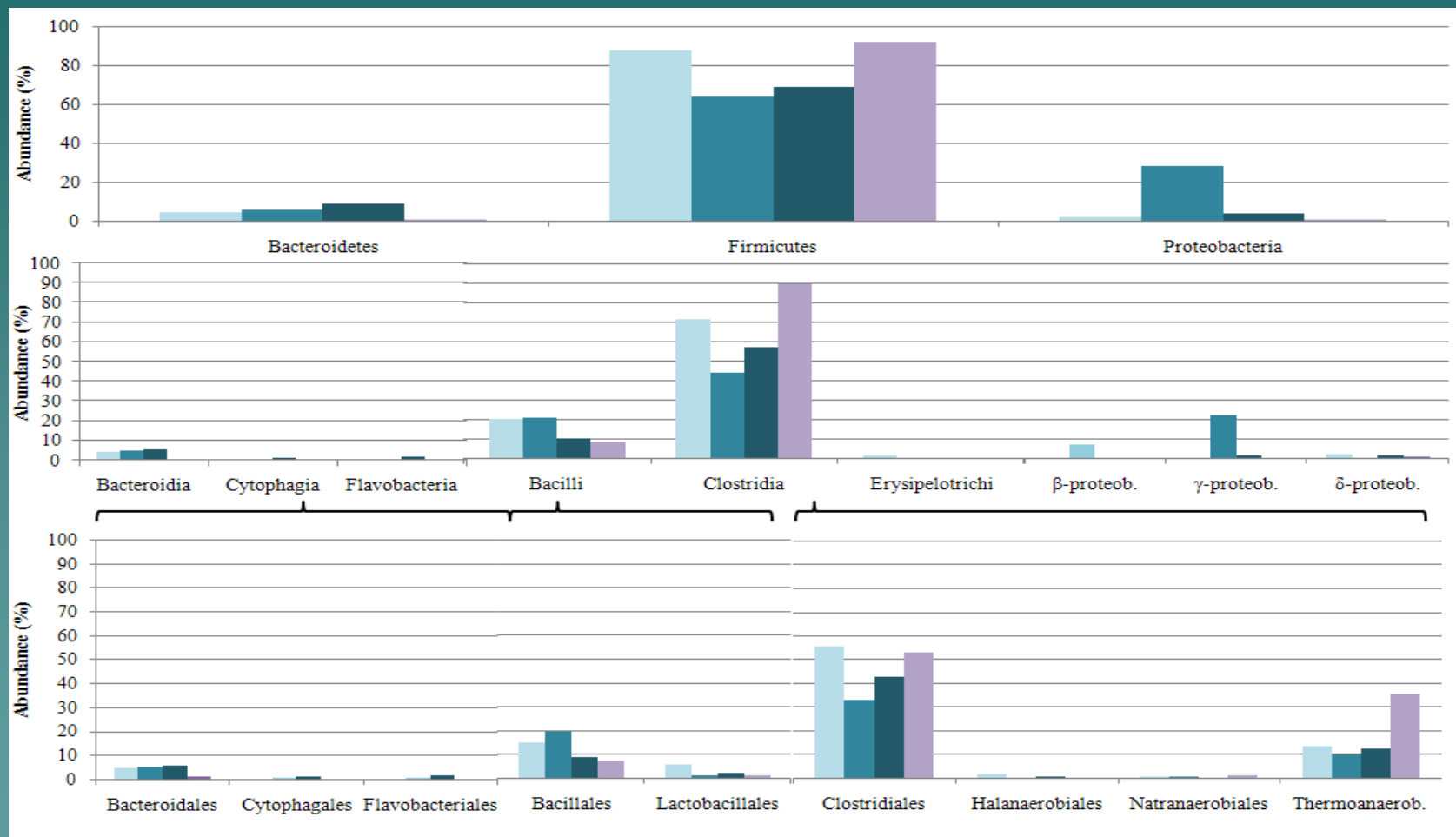
- Fehérje gazdag: kazein, húsliszt
- Csirke trágya
- Lignocellulóz: kukoricaszár, szalma
- Articsóka, édes cirok, dohányt
- Algák

Különféle előkezelések, fiziko-kémiai, biológiai

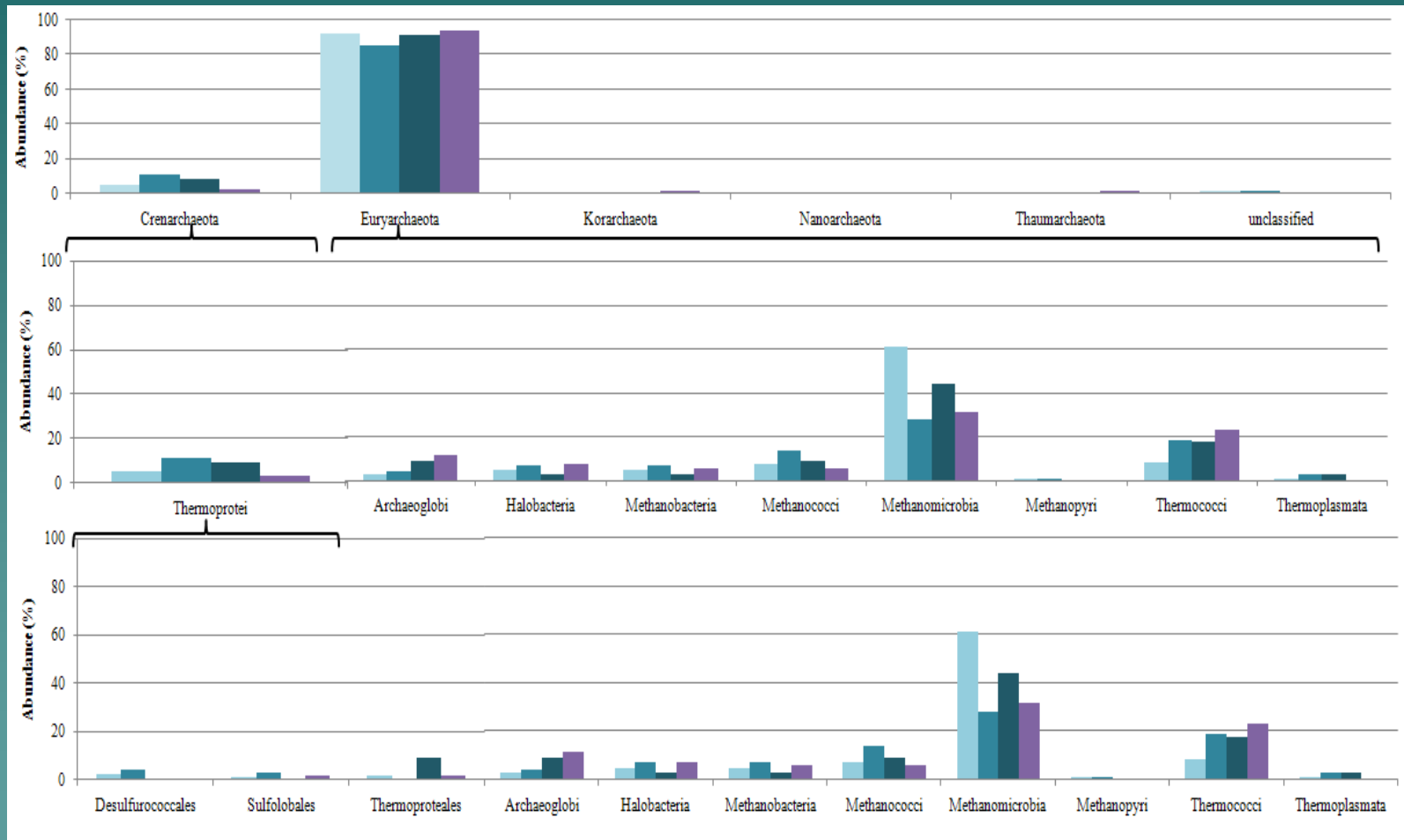
Kazein fermentáció

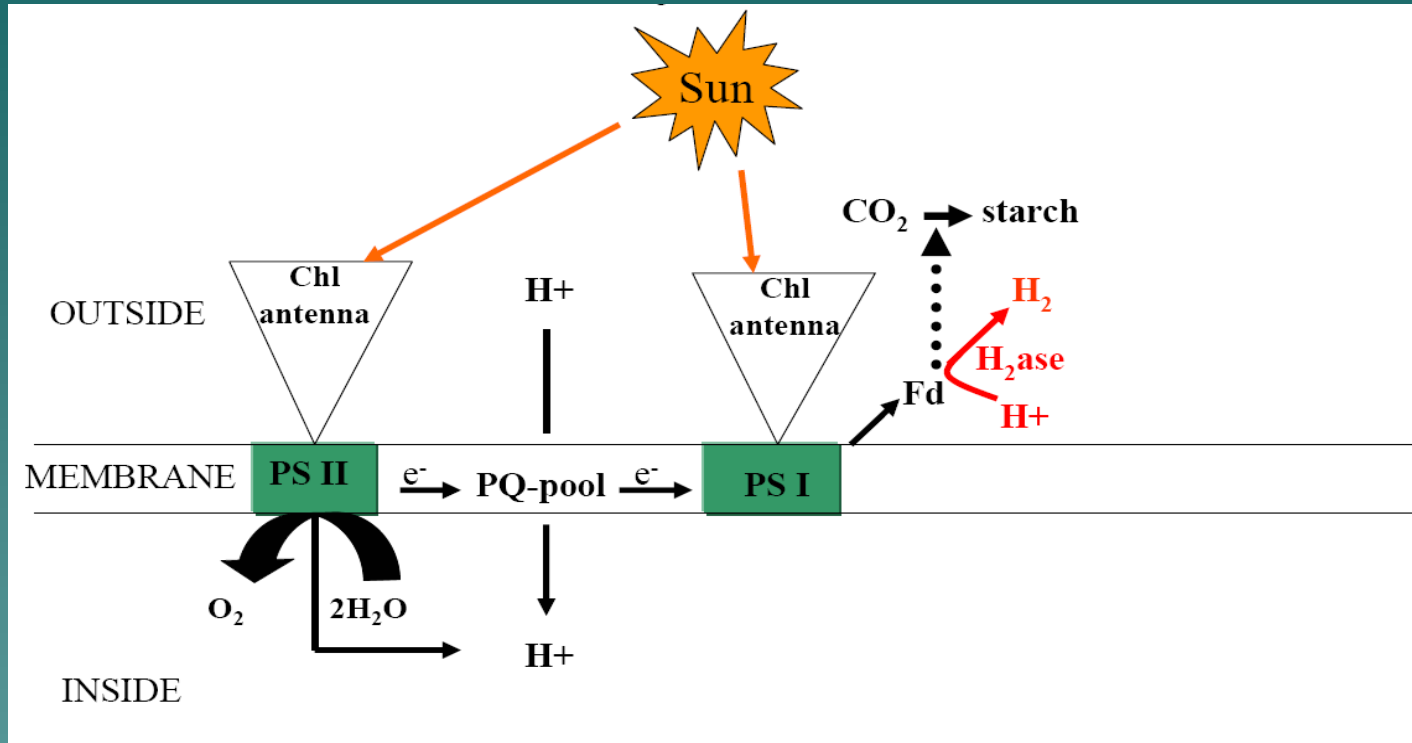
A mikróbaközösség változása I

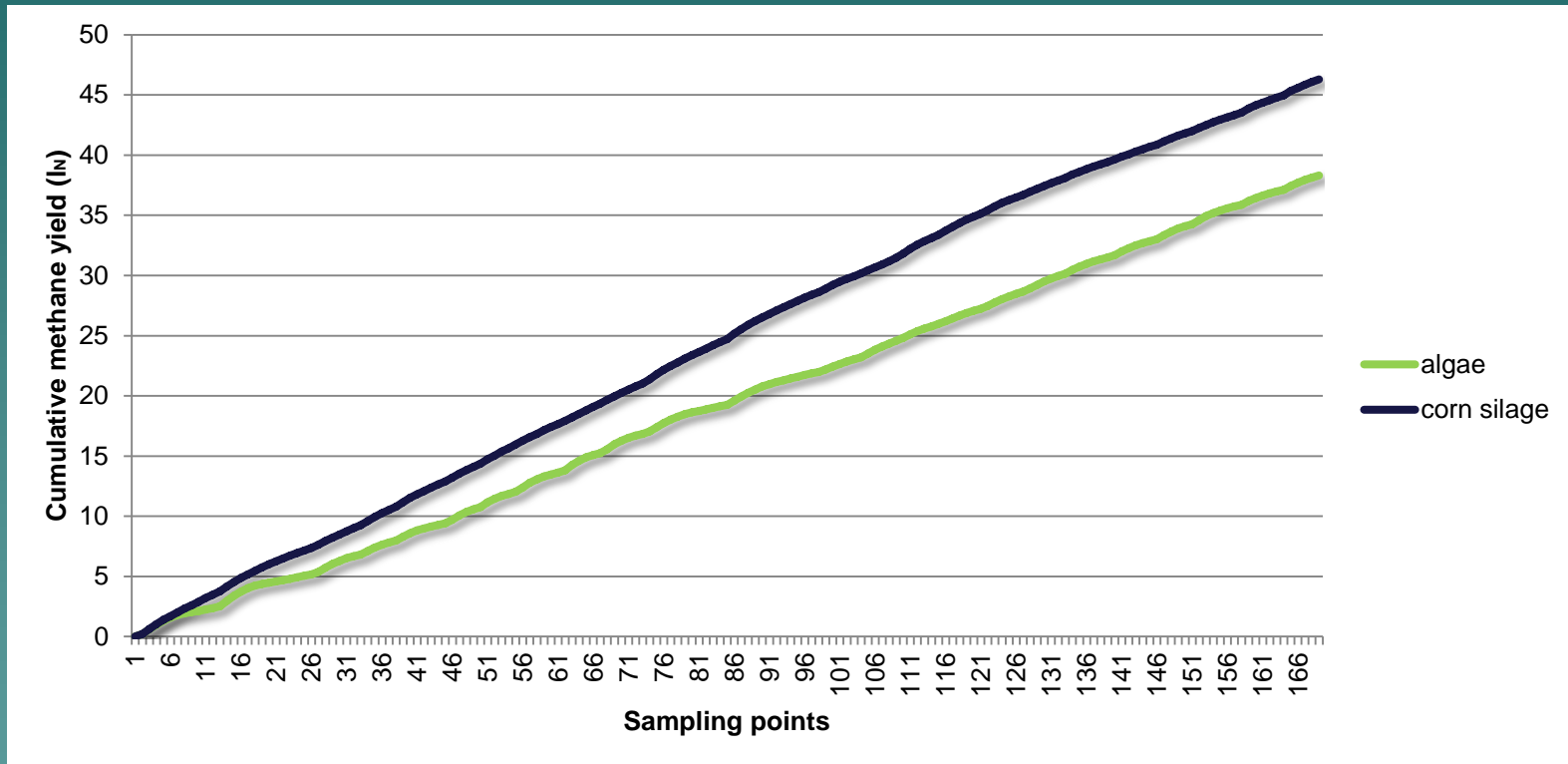
Az Archaeobaktériumok mikrobiális dinamikája

HIDROGÉNTERMELÉS ALGÁKKAL

Biogáztermelés algákból

KÖSZÖNÖM

A

FIGYELMET

